

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zaměstnavatel smí kamerovým systémem kontrolovat práci zaměstnance

Existují firmy, které jsou monitorovány kamerou. Lidem takový dozor není příjemný; zvláště když kamera umožňuje zaměstnavateli sledovat je při činnosti přímo na pracovišti. Taková kontrola je sice dovolená, ale nesmí přejít v obtěžování.

Nebýt chvilkového lelkování na pracovišti, ještě dlouho by František Mazánek a jeho kolegové nevěděli, že jejich pracoviště sleduje kamerový systém. "Dělám v podniku, kde se vyrábějí elektrotechnická zařízení, rozvodné skříně, ovládací pulty a podobně. Jednou jsme s několika kolegy postávali v družném rozhovoru a vedoucí provozu, který zrovna monitoroval pracoviště, na nás telefonicky poslal našeho mistra, aby nás rozehnal," vypráví František Mazánek. "O kamerách jsme nevěděli, až pak nám řekli, že jsou nainstalovány jako ochrana proti krádežím. Ale při následné debatě vznikla otázka, jestli nás takto vůbec někdo může sledovat a kontrolovat."

Kontrola ano, šmírování ne

Bezpečnost prostoru v atomové elektrárně, ochrana proti krádežím v tiskárně cenin, sledování příčin poruch a havárií v automatizované výrobní hale, prevence proti přijímání úplatků od klientů - zaměstnavatelé mají k instalaci kamer na pracovištích nejeden dobrý důvod. "Zaměstnanec musí vědět, že vykonává práci v prostoru sledovaném kamerami, a musí s tím souhlasit," říká Hana Štěpánková z Úřadu pro ochranu osobních údajů s tím, že by prostory sledované kamerou měly být viditelně označeny.

Když zaměstnanec s kamerou nesouhlasí a zaměstnavatel na ní například kvůli bezpečnosti či ochraně svého majetku trvá, pravděpodobně zaměstnanci doporučí odchod z firmy, nebo se s tím dotýčný pracovník zkrátka musí smířit.

Anketa na jobs.cz dokazuje, že Čechům sledování kamerou vadí kvůli tomu by vážně zvažovalo výpověď 64 procent respondentů. Je však sledování a sledování. Tabu jsou pro kameru prostory určené k soukromým úkonům zaměstnance: toalety, umývárny, jídelny, odpočívárny, šatny. Sledovat lidi bez respektu k jejich soukromí se nesmí.

Monitorování nesmí obtěžovat

Pokud kamera sleduje pracoviště soustavně, může být zachyceno, jak si zaměstnanec vyřizuje soukromé telefonáty, svačí nebo se převléká do ochranných pomůcek.

"Když o tomto sledování nemá tušení a později na ně přijde, oprávněně to pociťuje jako obtěžování a zásah do svého osobnostního práva," upozorňuje pražská advokátka specializující se na pracovní právo Iva Čacká-Pavlíková.

Člověk to hodnotí podobně jako sledování v umýárně či na toaletě, což snižuje jeho lidskou důstojnost. Pak se zaměstnanec může domáhat zaměstnavatelovy omluvy anebo podle závažnosti újmy - odškodnění u soudu.

V takových případech je na zaměstnavateli, aby dokázal svou nevinu, což například u záznamu zachycujícího převlékající se zaměstnankyně půjde těžko. "Po podané žalobě pak nesmí zaměstnavatel trestat obtěžovaného zaměstnance propuštěním nebo nepřiznáním pohyblivých složek platu," říká advokátka Čacká-Pavlíková. Avšak v praxi se častěji stává, že dobrovolný odchod volí sám

zaměstnanec, zvláště pokud zaměstnavatel svou chybu neuzná a zasedne si na něj.

Za nedostatek se trestá

"Zaměstnavatel má právo kontrolovat využívání pracovní doby a dodržování kázně na pracovišti," říká Kateřina Prejdová, mluvčí ministerstva práce a sociálních věcí.

A protože není specifikováno jak, může k tomu využít kromě jiných technických

Vadilo by, kdyby vás na pracovišti snímaly kamery? (v %)	
Ano, asi bych dal výpověď	64
Ano, ale dokázal bych se s tím smířit	17
Nevím, záleželo by na dalších okolnostech.....	11
Ne, nemám se za co stydět.....	7
Ne, často se pohybuji mimo firmu, kamery mě moc neuvidí	1
Počet hlasujících: 785	

zařízení i kameru. Informovat zaměstnance o důvodu a rozsahu kontroly (i pomocí kamery) je ale jeho povinností. "Kontrolováno může být například dodržování zákazu kouření na pracovišti, požívání alkoholu nebo způsob využívání svěřených výrobních prostředků," vysvětluje advokátka Iva Čacká-Pavlíková.

Zaměstnavatelé mají právo z kontrol prováděných průmyslovými kamerami vyvozovat důsledky. Když kamera například zachytí jednání pracovníka, které poškodilo zaměstnavatele, může se domáhat náhrady škody od zaměstnance přímo, nebo se obrátit se svým nárokem na soud.

Podle advokátky Ivy Čacké - Pavlíkové však nelze bez dalších provinění trestat například pracovní tempo zaměstnance, který nevybočuje z tempa práce jiných průměrných zaměstnanců, zcela využívá pracovní dobu a svým odlišným tempem nezpůsobuje zaměstnavateli žádnou škodu.

Kamera na pracovišti

* Pokud provozovatel kamerového sledovacího systému stanoví, že účelem použití je ochrana majetku, pak může kamerovým systémem sledovat pouze onen majetek, nikoli činnost osob.

* Výkon práce v prostorách sledovaných kamerou by měl mít svá pravidla stanovená v pracovní smlouvě.

* Využití průmyslové kamery a sledování zaměstnanců na pracovištích pracovní právní předpisy neupravují. Při ochraně soukromí lze vycházet:

- z Listiny základních práv a svobod č. 10 o zachování lidské důstojnosti a ochraně před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života,
- z ustanovení zákoníku práce § 7 odst. 2, podle něhož nesmí být mimo jiné zásah do práv zaměstnanců v rozporu s dobrými mravy,
- z § 11 až 13 občanského zákoníku, tedy žalobou na ochranu osobnosti.

Zdroj: Idnes

